

ОК ТЯБРЬ

2

понеделник
1939 он
№ 227 (2927)
Сэн 10 мүнгэ

БҮРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-ийн Б.М.
Обкомой ба
БМАССР-ий Верховно
Соведэй Президиумэй
О Р Г А Н.

ДУНДА НУРГУУЛИДА ВОЕННЭ ХҮМҮҮЖҮҮЛГЭ

СССР-ий Верховно Соведэй элжлэгдэж дүрбэдхи сессээр баталагдан абтаган, бүгдэл-нитын военнэ уялга тухай закон болбол советскэ хургуулиин урла харюусалгатай зорилгыг табина. Бүхы хвсд-бөшө дунда ба дунда хургуу-линуудта, 5 классаа 7-дохи класс хвртэхи залуушуудай эхн военнэ бэлдхэл, дунда хургуулинуудай гурбан старша классуудай (8, 9 ба 10 классуудай) хурагшадта допризывнэ бэлдхэл законоор байгуулагдаба.

Хурагшадтай военнэ бэлдхэлэй гурим байгуулга болбол советскэ арадай патриотическа духад, манай залуушуудай эрхим оролдол-лонуудта бүрин харюуса-на.

Залуушуудай военнэ хурал-салыг хургуулинуудта бии болголгын удхашанар хадаа советскэ гүрнэй зэбсэгтэ хв-нүүдтэй байгуулгада тон ехэ байна. СССР-тэ гурбадахы та-анжалгэй торшо соо городууд-та бүгдэлнитын дунда ху-ралсал, деревиниундтэ ба бv-ны национальна республика-нуудта бүгдэлнитын долоон-дэй хуралсал бэлдхэлдхэ-на.

Хүдэлмэришэн - Тарашанай лаан-Армин ба Улан-Сэрэ-лэй флорой бүхы залуу по-лони хадаа дээдэ эрлэмтэй нүүдлэе бүридэдэг болхо н холо бөшө болоо. Нур-гуулинуудта, сэрэгэй талаар-ыг бэлдхэгдэн, физическэ туужахан залуушууд бол-ла Улаан Армин оинон-дөвөй техникы ба тарэныг-ийнда хэрэглэхэ искусствыг-гүн шудалажа шадаха бай-на.

Бүгдэлнитын военнэ уялга-гай законы советскэ за-нууд туйлай ехэ дээшлэл-дэ утгаба. Хэдэн миллион советскэ хв-лд хадаа Улаан Армида ал-хэхэ тухай, Эхэ оронойн-а алдар солын түлөө таби-нуудыг гаргаха тухай бо-но. Урагажа байгаа залуу болбол арми ба флотто, авиаци, артиллери ба та-на нвн зүрхөннэ инангана, ннн хэрэгтэ инангана. Ма-хвнгэдэй ехэнхи наадан-ооннэ наадан, дуралдаг-танүүдэн—героическа зо-лнууд, дуралдаг дуунууд—Улаан Арми тухай дуу-д болохон ушаргайхалтай-д бөшө. Манай залуушууд-наа хвсэтэй, солон, зүрхэ-лү байхыг хвсэн, тэдөнэй-уш зорилгыг дүвргэхэ яба-хаа хургуулинууд туһала-да.

Дунда нахатанай ба допри-ланинүүдэй военнэ эхин-хөдхэл, эдиршүүдэй бэлдхэл-дэ хвмвжүүлгын үүргыг-гээнэ. Нургуулинуудай бүхы ийгмэринүүдэн бүрил хв-лаантэ боложо байна. Нур-гинууд болбол социалист-ическэ эсгэ оронойнгоо ур-военнэ уялгыг дүвргэл-э залуушуудыг алибхы-гарань бэлдхэхэ тухай оролдолгыг бүрин өөртөө-лөгдөхө.

Нургуулинуудта хайтар-даган военнэ хуралсал ба хургуулиин бүхы бай-уш тон зохидоор дудлыг-аа. Нургуулиин дисци-п-лине хэлсээнгүй бүхэжхэ-на. Патна ба тоб тодорхой-д хурагшадтай заншал бо-но. Дунда нахатанай ба-нүүдэй военнэ бэлдхэл-тэдөнэй бүлнэртэшыг-лэхэ байна.

Нургуулинуудта, эхиншье, допризывншыг бэлдхэл-уш хаа гол түлэб, запасай-ашигланууднаа, сэрэгэй-хүтлбэрилэгшөөр-агдадаг байна. Хайтар-гөөр табигдаган эхин-зэвнэй бэлдхэл хадаа ороной оборонодо тон үүргэ дүвргэхэ, энэний-шанарыг сэгнэхэнь бэрхэ-байна. Манай ерөөдүн-д болбол Улаан Ар-м-бөвөй традицинууд-ба сэрэгэй дисциплины-а хууринуудтай танил-ерга олохо байна. Дун-д-атан ба эдиршүүд бол-сэрэгэй байгуулгада.

буудалгын хэрэгтэ хуралсаха, противовоздушной ба противохимическэ хамаагалгын гуримыг мэдэхэ, главннэ ха-даа, физическэ хайн дүршэл ба хатуужалыг абаха байна" (Ворошилов).

Военнэ эхин бэлдхэлгын ба допризывной бэлдхэлгын уро-гууд хадаа залуушуудай инаг-урогуудань болохо байна. За-луушууд болбол Улаан Ар-мин боевой традицинуудтай, гражданска дайнай геройнууд-тай алдарт хэрэгүүдтэй та-нилсаха болоно. Манай арадай-ямар гайхамшаг хууданууд-тэдэнэй урла нэгдэхэ гэшгэ! Галай сахаритаар хврээ-лэгдэнхэй байхан, залуу советскэ орон дотор социалистическэ революциин агуухэ стратегүүд Лени-ни ба Сталин болбол Улаан Армин түрүвшын отрядүү-дье—дэлхэй дээрэ хүдэлмэ-ришэн ба тарашанай гансахан-армие байгуулхан ба нүүлэ-рэнэ, Улаан Арми хадаа өөр-гөө алдарт полководцууд ба комиссарнуудай хүтлбэри до-ро ябажа, сагаангардейцуудай ба интервентүүдэй нэгдэмэл-хвсыг яажа бутасохийн тухай залуушууд мэдэхэ байна.

Нургуули хадаа залуушууд-ыг, Хасан нуурай дэргэлдэ, ахадн Монгол Арадай Рес-публикын хилэнүүд дээрэ, Улаан Армин—тэрэнэй бо-ецууд, командирнууд, комис-сарнуудай үзүүлэн гайхам-шаг баатаршалгатай танил-суулха байна. Нүүлэй үдэр-нүүдэй историческа событи-нууд—Баруун Украинны ба Баруун Белоруссин ардууд-та Улаан Армин үзүүлжэ байгаа ахаднүүг туһаламжа-хадаа хвмвжүүлгын угаа ехэ-хвсэнэй материалнуудыг хур-гуулинуудай гарт олохохо-байна.

Манай нургуулинуудта военнэ хэрэг ба физкульту-р мүнөө болтор муугаар зааг-ладаг байгаа. Наркомпрос энэ-хэргыг бодото найнаар таби-жа шадаагүй.

Энэньнхэ хойшо, арадай г-гээрлэй органууд, комсомолой-организацинууд болбол во-еннэ хуралсалай хэрэгтэ-а иматга дэ сержеэно-анхаралаа табиха ёһотой. Нур-гуулинуудыг хайн педагогич-еска кадрнуудаар хангахаа-гадна, мүн нургуулинуудыг-спортивна зэбсэгүүдээр ба нур-гуулинуудай дэргэдэ тусхай залуу-уудыг тухеэрлгөөр хангаха-тушаа тон ехэ анхаралаа та-бижа шууха. Нургуули бүх-нэй дэргэдэ уужам хашаанууд-тайтар тухеэрлгдэн спортив-на площадкатууд, үблөн—катугуудтай байхыг туй-лаа хэрэгтэй, тинхэдэ, хурагшадта физкультурн ча-сууд ба хуралсалайнгаа нүүлдэ-сүлөө сагтаа спорт хэхэ арга-ологодоно.

Нургуулинид—багашууд болбол хэдэн арбаад мянган-хвнүүдэй дунда, стадионууд-дээр физкультурна хэрэгтэ-дүршэхөө гадна, энэнийг-саг үргэлжэ ябуулаха ёһотой. Хурагшадыг саг үргэлжэ дү-ршүүлгэ хадаа нургуулинууд-дай дэргэдэ, тусхай площад-катуудта, гимнастическа залу-ууд соо, хургагшын хүтлбэ-ри доро ябуулагдаха ёһотой.

1925 ондо, РЛКСМ-эй хоёр-дохи Вхэсоюзна конференци-дээр М. В. Фрунзе хэлэ нэн: "Улаан Армин зэргэнүүдтэ-орохоноо урид, манай хүдэл-мэришэн-тарашанай залуу-шууд болбол винтовкыг хай-тар мэдэхэ, тэрэнийг хэрэглэ-жэ шадаха ба хайтар буудажэ-шадаха болхыг туйлаха хэ-рэгтэй". Алдарта пролетарска-полководцын хвсэнэ бөлүү-лэгдэ. Энэньнхэ хойшо залуу-шууд болбол нургуулинид нийтэ-эрдмэй дисциплинүүдныг шудалхатай хамта, военнэ-дүршэлтэй болохо, Улаан Ар-мин службада өөргөө дүршүүлжэ байна. Бага-шууд ба эдиршүүд—ма-най алдарт Улаан Армин ерөөдүн боецүүдэй—воен-нэ хуралсалай видэр ша-нарыг бүхы хвсөөрөө хамга-ла.

(„Правдын“ түрүв бэшгөө).
Господин Министр,
Манай хэлсэлтэнүүдтэ н-дхэ болгон, Танда ийгэжэ-баталан хэлэхэ золтой бай-набди.
СССР-эй правительство болбол манай туйлахан нийтэ-политическэ хэлсээнэй үн-дхөн дээрэ ба дүхэдэ, СССР-ба Германин хоорондо эконо-мическа харилсаа ба то-варообородыг бүххэмжээг-эрнэ хвжүүлжэ дурахсдөөр-гүйсэд байна. Энэний зорил-гоор, хоёр Талануудаар эконо-мическа программа зоёг-дохо, энэний ёһоор Советскэ-союз хадаа Германида сыр-г-вгэхэ, Германи болбол энэнь-гөө өөрынгөө ээлжэндэ удаан-сагай торшо соо үйлдбэрилэг-дэжэ байха промышленнэ по-ставкатуудаар компенсирова-лаха байна. Энэнтэй хамта, хоёр-Таланууд болбол Германо-Со-ветскэ худалдаанай, энэний-урдатэ туйлагдан өөр-гөө хэмжээгээр дээдэ объём-до дахин хврэхөөр, энэ эконо-мическа программа табиг-даха ёһотой.

СССР ба Германин хоорондын ханибарисаа ба хилэ тухай Германо-Советскэ договор баталалгада

Москвада, сентябрийн 27-28 үдэрнүүдэй торшо соо, СССР ба Германин хоорондын ханибарисаа ба хилэ тухай Гер-мано-Советскэ договор бата-лаха тушаа асуудалаар, СССР-эй Совнаркомой Түрү-лэгшэ ба Наркоминдел нүхэр-Молотов ба Германин Га-даада хэрэгүүдэй Министр г. Фон-Риббентроп гэгшэдэй хоорондо хэлсэлгэ болобо.

Нүхэр Сталин ба Германи-дахи советскэ полпред нүх. Шкварцев, Германин тала-наа—СССР-дехи германска по-

сол г. Шуленбург гэгшэд хэл-сэлгэдэ хабаадлсаба.

Энэ хэлсэлгэ болбол СССР ба Германин хоорондын ханибарисаа ба хилын тухай Германо-Советскэ договор бата-лалгаар, СССР-эй ба Гер-манин правительствонуудай мэдүүлгэнүүд, мүн экономичес-ка асуудалнууд тушаа нүхэр-Молотов ба г. фон-Риббент-роп хоёрой хоорондо бэшг-гүүдтэ андалдалгаар дүврэбэ. Тусхайта документүүдэн-д хооро хабсаргагдаба.

СССР ба Германин хоорондын ханибарисаа ба хилэ тухай Германо-Советскэ договор

СССР-эй правительство ба Германска правительство бол-бол, урдын Польско Гүрнэй унаханай нүүлээр энэ терри-тори дээрэ мир ба гурим нэр-гээн бодхохо ба тэндэ ажа-хуулан ардуудта тэдэнэй на-циональна онсо өөрө байдал-да зохилдуулан мирнэ ажа-хуудал хангаха ябадалыг иматга өөһөднгөө зорилго-гэжэ харанад. Энэ зорилгоор, тэдэнэр болбол дооро заагда-хан хэлсээндэ хврбэ:

СТАТЬЯ I.
СССР-эй правительство ба Германска правительство бол-бол энээндэ хабсаргадан карта дээрэ зурагдан ба нэмэлтэ протокол соо бүри-толоор харуулагдаха линииг урдын Польско Гүрнэй тер-ритори дээрхи эдхоёр гүр-нэй интересүүдэй хоорондын-хилэ болгон тогтооно.

СТАТЬЯ II.
Хоёр таланууд болбол нэг-дэхэ статья соо тогтоогдо-нон, эдхоёр гүрнэй интер-есүүдэй хоорондын хилэ хадаа-эсэслэн тогтоогдонон гэжэ мэд-рнэ ба энэ шийдхэбэрилдэ-гурбадахы державануудай-алибхы хабааралгыг зайсуул-на.

СТАТЬЯ III.
Гүрнэй шуухала шөнөдхөн-

Советскэ ба Германска правительствонуудай, 1939 оной сентябрийн 28-най үдэрэй мэдүүлгэ

Германска правительство ба СССР-эй правительство болбол Польско Гүрнэй уна-ханай результатта гарахан асуудалнуудыг, мүнөөдэр баталагдан договороор эсэ-слэн урегулироволгдэнхэй, ба энэгээр Восточно Европада-удан сагай миртэ бэхй фунда-мент байгуулханай нүүлээр, тэдэнэр болбол нэгэ талааа-ба Германин ба нүгөөталааа-Англин ба Францин хоорон-до мүнөө боложо байгаа дай-ныг усадхалга хадаа бүхы-ардуудай интересүүдтэ харюу-саха байна гэнэн ханалыг х-орюуланайгаа зүбшөөлөөр мэдүүл-нэ. Тимнэнхэ, хоёр Правитель-ствонууд болбол энэ зорил-гыг шадабал түргэн туйлахын-тулада, бусад этэ держава-нуудтай зүбшэлсэхэ шуухала-ушарай гараа наа, өөһөднгөө

хамтын оролдолгыг гаргаха-байна. Магад, хэрбээ, хоёр-Правительствонуудай энэ-оролдолгонуудай амжалтагү-йлэхэ болоо наань, тинхэдэ, дайныг үргэлжлүүлнхэйгэ-түлөө харюусалгыг Англи ба-Франци дааха байна гэнэн-факт тодорохо байна, гадна, дайнай үшөө үргэлжлэхэ уш-арай гараа наань, Германин-ба СССР-эй Правительств-онууд хадаа шуухала хэмжээ-нүүд тухай бэс бэстөө зүб-шлсэхэ байна.

1939 оной сентябрийн 28.

СССР-эй Правитель-ствын найдал-гаар

В. МОЛОТОВ.

Германин Правитель-ствын түлөө

И. РИББЕНТРОП

Мүнөө ведэ Москвада байгаа, Германска гадаада хэрэгүүдэй министр гоподин Иоахим Фон-Риббентроп

Господин Министр,
Манай хэлсэлтэнүүдтэ н-дхэ болгон, Танда ийгэжэ-баталан хэлэхэ золтой бай-набди.

СССР-эй правительство болбол манай туйлахан нийтэ-политическэ хэлсээнэй үн-дхөн дээрэ ба дүхэдэ, СССР-ба Германин хоорондо эконо-мическа харилсаа ба то-варообородыг бүххэмжээг-эрнэ хвжүүлжэ дурахсдөөр-гүйсэд байна. Энэний зорил-гоор, хоёр Талануудаар эконо-мическа программа зоёг-дохо, энэний ёһоор Советскэ-союз хадаа Германида сыр-г-вгэхэ, Германи болбол энэнь-гөө өөрынгөө ээлжэндэ удаан-сагай торшо соо үйлдбэрилэг-дэжэ байха промышленнэ по-ставкатуудаар компенсирова-лаха байна. Энэнтэй хамта, хоёр-Таланууд болбол Германо-Со-ветскэ худалдаанай, энэний-урдатэ туйлагдан өөр-гөө хэмжээгээр дээдэ объём-до дахин хврэхөөр, энэ эконо-мическа программа табиг-даха ёһотой.

Хоёр Правительствонууд болбол дээрзаагдан хэм-жээнүүдтэ дүвргэхэ шуухала-захирагтануудыг дари-вгэхэ ба хэлсэлгын шадаааа наяр-ахылхы ба эсэстэ хвргэгдэ-хын тухай оролдохо байна.

Господин Министр, минни-хэйн хвндэлдэхы дабталгын-найдуулгыг хвсэн абат.

В. МОЛОТОВ.

СССР ба Эстонско Республикын хоорондо харилсантуһалалсаха тухай пакт ба худалдаанай хэлсээ баталалга тухай

Москвада, сентябрийн 24-28 үдэрнүүдэй торшо соо, Со-ветскэ Союз ба Эстонин-хоорондо харилсантуһалалса-ха тухай пакт ба худалда-най хэлсээ баталаха тухай асуудалаар, Наркоминдел нү-хэр Молотов ба Эстонин-Гадаада хэрэгүүдэй Министр г. Селтер гэгшэдэй хоорондо-хэлсэлгэ болобо. Нүхэд Сталин-ба Микоян, Эстонин зүгһөө—Гүрнэй думын түрүүлэгшэ

профессор Ю. Улуотс, про-фессор А. Пийп ба эстонско-посланник г. А. Рей гэгшэд-хэлсэлгэдэ хабаадлсаба.

Хэлсэлгэ хадаа, сентябрийн-28-най үдэр, харилсантуһалал-саха тухай пакт ба худал-даанай хэлсээ баталалгаар-дүврэбэ. Харилсантуһалалса-ха тухай пактын текст ба ху-далдаанай хэлсээнэй удхань-дооро хабсаргагдаба.

СССР ба Эстонско республикын хоорондо харилсантуһалалсаха тухай пакт

СССР-эй Верховно Сове-дэй Президиум, нэгэ талааа-Эстонско Республикын-Президент, нүгөө талааа. 1920 оной, февральн 2-ой-үдэрэй мирнэ договороор баталагдан, гүрнэй бөө-длаанхай байдалыг мэдэрлэ-ба доторой хэрэгтэ бусад-талааа хабаадлсахагүи яба-дал дээрэ үндэлхөн, эта-харилсаа хвжүүлхын зорил-гоор;

1920 оной, февральн 2-ой-үдэрэй мирнэ договор ба до-бтололсохогүй ба конфликт-нүүдтэ өбөөрээ шийдхэхэ тухай 1932 оной майн 4-н-үдэрэй договор хадаа, урда-найхидал адал, тэдэнэй харил-саануудай ба харилсаан-уялгануудай бэхй үндэһэ-хуу-ри байнаар зандаа гэжэ мэдэ-рэн;

Харилсан аюулгүйбайха-байдалыг хангаха тодо усло-винуудыг тодорхойлолго ха-даа хэлсээ баталагша хоёр-талануудай интересүүдтэ таа-рана гэжэ сохомлоно.

Харилсантуһалалсаха тухай-пактыг хоорондоо баталаха-шуухала байна гэжэ мэдэрэн, энэний зорилгоор өөһөднгөө-найдалгатадыг

СССР-эй Верховно Соведэй-Президиум: Арадай Комиссарнарай Со-ведэй түрүүлэгшэ ба Гадаада-хэрэгүүдэй Арадай Комиссар-В. М. Молотовыг, Эстонско-Республикын-Президент: Гадаада хэрэгүүдэй Ми-нистр Карл Селтерыг томи-лобо, өдэ найдалгатад хадаа-доорзаагдан тухай зүб-шэн таараба:

СТАТЬЯ I.
Хэлсээбаталагша хоёр-та-ланууд болбол хэлсээбата-лагша талануудай Балтийскэ-далай дээрхи далайн хилэ-нүүдтэ гү, али Латвийска-республикын территори дэ-гүүр тэдэнэй хуурайзамай-хил-лэнүүдтэ, мүн тэрэндэл адал-ли, гурбадахы статья соо-заагдан ба зануудта ямаршье-наа ехэ европейскэ держава-нуудай зүгһөө сэхэ довтолгын-гү, али довтолохо аюулай-гарха ушарнуудта алиболхо, тэрээн соогоо сэрэгэй, туһа-ламжа бэс бэлээ үзүүлхэ-уялгануудыг абанад.

СТАТЬЯ II.
СССР болбол хвнгэлэ-татэ условинууд дээрэ эстонс-ко армида зэбсэгээр ба бусад-военнэ материалнуудаар-туһаламжа үзүүлхэ уялга-абана.

СТАТЬЯ III.
Эстонско республика бол-

болэстонско Сааремаа (Эзаль),-Хийумаа (Даго) аралууд дээр-ба Палдиски городто (Бал-тийскэ порт) арендын эрхэ-дээрэ сходно сэнгээр уһан-сэрэгэй флорой базануудыг-ба авиацида хэдэн аэродро-муудыг байлгаха эрхыг Со-ветскэ Союзда хангана. Базанууд ба аэродромуудай бай-ха газар ба тэдэнэй хилэнүүд-хадаа харилсан хэлсэлгээр то-дорхойлогдохо байна.

Далайн базанууд ба аэродр-омуудыг хамааган хара-хын зорилгоор, СССР болбол-базанууд ба аэродромуудта-таһалагдан участогууд дээр-шанга хизаарлагдан тоото советскэ газарай ба-агаарай зэбсэгтэ хвсэнүүд-ыг өөһөднгөө гаргашаар байлга-ха эрхэгтэй, эдэний максимал-на тоонуудан тусагаар хэт-сэгээр тодорхойлогдоно.

СТАТЬЯ IV.
Хэлсээ баталагша хоёр-таланууд болбол хэлсээбата-лагша талануудай нэгэндэ-эсэргүү шэлүүлэгдэн, ямарш-ые союзуудыг баталаггүй-гү, али коалицинуудта хабаа-дахгүй уялгануудыг абанад.

СТАТЬЯ V.
Энэ пактыг бодото хэрэг-тэнэ ябуулга хадаа хэлсээбата-лагша талануудай суверен-нэ эрхэнүүдтэ, онеолобол, тэдэнэй экономическа систе-манүүдтэ ба гүрнэй байгуул-гыг ямаршье хэмжээгээр дай-раха ёһогүй.

Базанууд ба аэродромуудта-таһалагдан участогууд (ст. III) хадаа Эстонско респу-бликын территори зандаа үлэ-хэ байна.

СТАТЬЯ VI.
Энэ пакт хадаа ратификаци-тухай актуудыг андалдан-моментхоо хойшо хвсэндөө-орохо байна. Эдэ актуудыг-андалдалга хадаа тус пакт-баталан үдэрөө хойшо зур-гаан үдэрэй торшо соо, Тал-лин городто хэгдэхэ бай-на.

Энэ пактын болзоронь 10 жэл, зүгөөр, хэрбээ энэ договорыг-денонсироваха шуухала гэ-жэ болзоронь нүгэрэхөөнэ-нэгэ жэл урда, хэлсээбаталаг-ша талануудай нэгэнэй олоогүй наань, энэ болзор хадаа-удаадахы 5 жэлдэ өөрынгөө-хвсыг автоматическа үргэлж-лүүлхэ байна.

СТАТЬЯ VII.
Энэ пакт хоёр оригиналаар, орол ба эстонско хэлэнүүд-дээрэ, 1939 оной сентябрийн-28-да, Москва городто бэшгэ-дэбэ.

1939 оной сентябрийн 28.
В. Молотов.
К. Селтер.

Худалдаанай хэлсээн болбол-Эстони ба СССР-ай хоорон-до товарообородыг 4,5 дахин-ехэдхээр хараалхан ба хоёр-гүрнэй хоорондохы нийтэ-обородой хэмжээ 39 мил-лион эстонско кроноор тог-тооно.

СССР болбол Эстонско Рес-публикада ошохо товарнууд-дай транзитыг СССР-ай түмэр-ба уһан замуудаар Мурманск-ба Сорокодо, Хара далайн-портнуудта абаашаа гүгэхэ-байна.

Худалдаанай хэлсээн бол-бол эстонско портнуудаар со-ветскэ товарнуудай транзит-дыг ехээр үргэдхэхэ ябадалыг-хараалана.

Germaanska aarmiin verxoovno komaandovaniin medee

Beerlin, sentiaabriin 28. (TASS). Germaanska informacioonno biyroot xadaa germaanska aarmiin verxoovno komaandovaniin medeeseliji damzuulna, tereen soonь илгезе хелегдене: „Саан myrenei зүүн тее, урда илаарга болон үсгелдери б. илаануудта 500 офицерууд ба 6 мянган солдадууд плейде абианган байна. Биденерей, 41-дехи дивизион гадна, тереелен аarmiijий komaandovalaaза, pograniчна охаанлиин koorpusий komaandovalaaза, 7-дехи ба 39-дехи дивизионууд komandiрууд, теденей штабуудтай хамта плейде абианган байна. Үсгелдери kapiулировалгудан Varшава xadaa sentiaabriin 29-de eze-

legdexe байна. Varшавийн гарнизон болбол 100 мянга гарын хынтей геже тоологдодог юм. Мүнөөдөр хадата, komendaant Modлина болбол крепостиийг тушаан үгезе тухай медүүлгийг хөхөн байна.

Баруун тее, сержоозно байдлаанууд болоогий. Агаарай байдлаанай үеде, Saarbrücken деере даисадат неге саюулlood сохигдобо.

Bojevoi aviaaийн отряд xadaa Шотландийн ерже садар, Mei аралат дегде британа xынде kreiserий амзатайгаар атаковалхан байна. 250 килограмм signyуrтей boombo xadaa koraabийн урда хошуундань tudaba.

GERMAANSKA INFORMACIOONNO BIYROOGOI MEDEESEL

Beerlin, sentiaabriin 28. (TASS). Neitраальна оронудай зурналстнууд болбол французска bombardiroovчгуудад „Ceppelin“ геже diraaabьбайгуулгын веерг handargagdaba gehen, francузска medeeseliji шалгалин туха мүнөөдөр Fridrixsgafeenьде oсобо геже germaanska informacioonno biyroot

medeesene. Fridrixsgafeenьдехи веергдe boombonуудhaa болзо jamarшij handaaltанууд болоогий геже хөхөлей тилөгсөд медүүлбе. Fridrixsgafeenьдe goorod ба diraaabьбайгуулгын веергдe азabaidal ба xyдelmerинууд xadaa urдada байдaг өөрингөө гуримаар jabуулaгдана.

FRANCUUZSKA VERXOOVNO KOMAANDOVANIIN KOMMIYNIKE

Pariz, sentiaabriin 28. (TASS). Gavaas болбол французск аarmiin verxoovno komaandovaniin officialьна medeeseliji damzuulna, tereen soonь илгезе хелегдене: „Sen-

tiaabriin 27-not yдeжe. Мүнөө урда xadaa манай razveedevalьна sojedineenинуудей активностий темдеглегдехен байна“.

Нитаддахи военнэ ябуулганууд

(Чунцин ба Шанхайдахи ТАСС-ай корреспондентнуудай мэдээсэлэй ёһоор).

Центральна Китадта

Цзянь провинцийн хойто талада Гаанин абаһанай һувлээр, китадай сэрэгүүд долтоогоо үргэлжлөөр байна. Сентябриин 23-да 2 мянган хвнтэй японско отряд Фынсянай районһоо баруун тээ китад сэрэгүүдээр бутасохигдон байна.

Сентябриин 23-да японцууд болбол авиацийн дэмжэлгөтэйгөөр Синьцзян мүнэнэй хойто өрөөдөх ба Дунтинху нуурай зүүн өрөөдөх китадай обороньн линиин эбдэх һэдэлгэ хэбэ. 80 японско суданууд ба 200 джонконууд Дунтинху нуурай зүүн өрөөдөх десантын буулые хамагалжа ябаа. Китадай сэрэгүүд хадая японцуудта шанга эсэргүүсэлые үзүүлжэ, тэдэнх ехэ гээгдэлые үлөөн суахиха заргэтай болоһон байна.

Сентябриин 18-да китадай

артиллереар Аньхуэй провинцийн урда талада Янцзы мүнрэндэ ябаһан японско транспорт солдадуудтайгаа шөнгэгдэбэ.

Хойто Китадта

Шаньси провинциһаа зүүн урда талада Чжанцзын райондо дайладанууд болоно.

Хундун-Тундэ гэжэ шоссейн харгын райондо 3 мянганһаа дээш хвнтэй японско отряд китадай позицинуудта долтоогоо ябуулжа байна. Зүүнөөр, японцууд амжалтагвй хэбэртэй.

Урда китадта

Сентябриин 24-дэ японско сэрэгүүд Кантонһоо дэмжэлтэ абаад, Кантонһоо урагшаа Шунинэй зүүн заханууд хитадай позицинуудта долтоогоо һэргээбэ.

Сентябриин 24-дэ японско далайн пехота болбол Фуцжоной урлуур, Фуцин райондо, Фуцзянь провинцида

буухые һэдлөн байна.

Сүлөөлэгдэхэн арадуудай торжеств

БАРУУН УКРАИНЫН БА БАРУУН БЕЛОРУССИИНЫ ГОРОДУУД

ПИНСК.

Сентябриин 21-дэ, Улаан Армийн алдарт ачастнууд Пинские эзэлһэн байна.

Пинск хадая урданай белорусска город юм. Энээн тухай 1037 ондо хабаадаха Несторей летопись соо харуулагдадаг. Пинск хадая Днепрей халаа Припятьта ородог, Пин мүнрэн дээрэ байдаг. Газарань набтар ба ехэ намагжаһан. Энээгүүр гайхамшагта пинск намагууд гарадаг. Пинск ашаг тухатай хуури байдалтай байһан дээрэнээ, литовцууд, татарнууд, полягууд, шведүүдэй оло дахин долтогон ородог байбашье, ехэ түргэн наймаанай центр болон ургалан байгаа. 1795 онһоо Пинск хадая ородой город болоно. Түмэр харгы ба суднын ябаха мүнрэн дээрэ байдаг дээрэнээ таряанай наймаанда гол шухала үүргые дүүргэдэг байгаа. Пинскээр дамжан польско царствын городуудта, Мемельдэ, Данцигта, Кенигсбергдэ ашаан талха таряан, модон, сало г. м. юумэд шэрэгдэдэг юм һэн.

Импералистическэ дайнай жэлнүүдтэ Пинск болбол, белорусскэ бэшэ бэшэ городууд шэнги, һандаралгада ороһон байна. Польско оккупацийн венүүдтэ, Баруун Белоруссийн польско пануудай колоний болоод байхадая, Пинск хадая наймаанай ба транспортна центр болох урдахаһаараа аллаһан байгаа. Мүнөө 36 мянганһаа дээшэ хвнзонтой энэ город хадая мүн лэ урданайгаа үүргые олоод байна. Пинскһээ эхилээд Пин, Припять ба Днепрээр дамжан Киев хврээр уһан зам болоно, мүн энэ городоор түмэр харгын ехэ магистраль гарадаг. Пинскийн промысленностийн ехэнхнь модохорөөдөл-

гын, элээ хоолой ба бэшэ жэжэ предприятинууд болоно.

Ажалшад — сүлөөлэгдэхэн Пинскийн внэхөөр эзэнүүд хадая польско оккупантуудаар искусственна баригдажа байһан, городойгоо экономикые ургуулна.

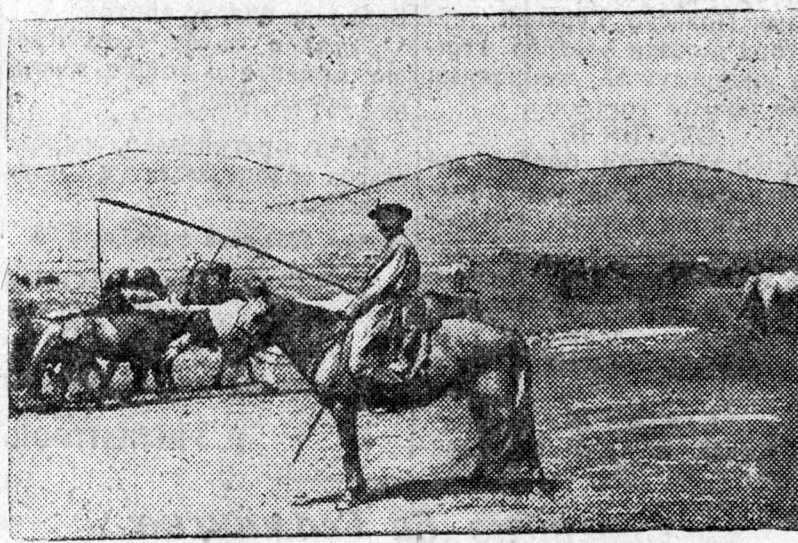
НОВОГРУДОК

Сентябриин 18-дэ, үдэрэй 12 часта, Улаан Армийн героическа ачастнууд, баруун-урда Белоруссида Новогрудскэ возвышенностида газарта байһан, Новогрудок городые эзэлһэн байна.

Ород летописнүүдтэ Новогрудок гэжэ нэрээр мэдэгдэдэг, Новогрудок болбол XI зуунай эхиндэ бин болоһон байна. 1278 ондо Новогрудок татарнуудаар һандаргадан юм. XV зуунай түрүүшын хахадай һувлээр энэ город хадая Волковыск, слоник, случкые бөөдэ оруулан, воеводствын административна центр болоо. Севернэ дайнай вээр город хадая ехэ муудалан, хожомын 1761 ондохи түймэрэй һувлээр юрын бишнихан нутагай шатада ороһон байна. 1795 ондо Новогрудок ородой город болоһон юм.

Новогрудкой хвнзон—12 мянган. Эднһээ 99 процентһнь белоруссууд. Новогрудок дүүр түмэр харгын Лида-Барановичи халаа гарадаг.

Сүлөөлэгдэхэн город түрүүшын үдөрнүүдтэ өөрингөө шарайе хубилгаа. Хаанашье—дэбжэлтэ үзэгдэнэ. Кинотеатр нээгдэ. Нургуулинуудта занятинууд эхилээ. Ажалуугшадань ехэ һонирхолтойгоор Москваһаа радиопередача сонсно. Новогрудска боеводствын хабаатай байһан хвдлмэришэн ба таряашалта зориулагдан, нутагай газелдэ —“Звездагай” түрүүшын номууд гараа.



Mongol Arada! Respyyblike. ZURAG DEERE: Adušan azaldaa jabana.

(Sojuuzfoto).

Вываствкэдэ хабаадагшын хөөрэлгэ

Москваһаа, Хвдөө ажахын Бүхасоюзна Вываствкэһээ бусажа ерһөн эрхим опытник—огородник нүхэр Капустин, Федр Васильевич болбол итгэжэ хэлэбэ:

—Би выставкэдэ дүтэлхэдөө, шэнээр баригданан город харааб. Энэ хадая 130 гектар плошадие эзэлжэ, 52 элдэб янзын павильонуудтай байһан байгаа. Бүхы экспонадууд, орооһото, овооһной ба бусад культуранууд тухай хөөрөжэ захадань гархаар бэшэ—энээн тушаа ехэ олые харааб, омогорхооб. Элдэб ургамалнуудай культурануудые харуулгын таһар намайе ехээр һонирхуулаа. Энэ элдэб культурануудые яжа тариданан, тэрэний яжа ургадагань ба элдэшэдэнь харуулагдана. Манайда үгы байдаг хвбөн, конопля, лён, сай г. м. техникескэ культурануудые хаража ехээр һонирхооб. Гадна, би хадая сутка бүридэ 49 литр һү үгдэг вөөе харааб. Энэ болбол гансахан лэ эрхим зүб харууһалгаар туй-

лагдана, вөөдөнийн манай эндхидэл адли внээн. Тус выставкэ хадая сталинска хоёр табанжэлнүүдые амжалтагайгаар дүүргэжэ туйлагшыннай харуулна, энэ хадая Советскэ Союзай хвдөө ажахын гигант ехэ илалтануудые демонстрациялна. Вываствкэ хадая бидэнийн түрүү опыдоор зэбсэгжүүлээд, саашадаа яжа хвдлмэрилхымнай заажа үгэнэ, хвдөө ажахын саашадаа улам һалбараха программые харуулна.

Вываствкэ хараһанайгаа һувлээр, элдэб шэнэ культурануудые шөнжэлгын тушаа хэлээн олон шухала асуудалууд намда түрбэ. Энэ хадая выставкын түрүү опыды зэбсэгжүүлгын хэрэгэлгын резюльтадта туйлагдаха байна гэжэ найдамтайгаар мэдүүлхэбэ.

Нүхэр Капустин болбол выставкэ тухай, Москва ошоһон тухайгаа тобохоноор итгэжэ хэлэбэ.

Ген. Сибиряк.

YBELZELGEDE ERXIMEER BELEDXEHE

Sociallis malazalai saasadaa ulam хыгзе хереге угаа jixе uдxaсанaтай, „Kolkoozuudта obшceestvenne malazaliijий хыгзе хөхөмөжeмeejабуулганууд тухай“ BKP(b)-eиn CK-gei ба SSSR-ei SNK-gei тогтоолгий Tarbagatai аймагай kolkoozuуд ба kolkooznлгууд болбол ton xaluunaар һайсааһан байгаа. Аймагай тыруусууд хадая sociallis malazalai halbaran хыгзе хөхөмөжeмeejабуулганууд тухай jixе jабadalda нилеед jixе хубилтануудийг хөхөн ба үйлдбериин дееселнүүдийг тулаза шадана.

Tus тогтоолой yндеһөөр, malnuudaa дулаан ба gereltel байрануудаар хангана хереге тыруу kolkoozuудай xyтelberлeгсeд сeрjooзно хөхөмөжeмeejабуулганууд абаа. Zишeэн, Voroshilovoi ne-remзete kolkooz (тыруульсeнe нyxer Jеfreemov) болбол зоотехническe барилгануудийг гол тилеб дүүргее. 750 толгой xонидо дулаан ба gereltel байра, 2 кониyyшнi барйба. Mын, Jixе Kynaliin сeлсөвeдeи, „Seep ба Moolit“ g.m. busad олон kolkoozuуд болбол зоотехническe барилгын byxил xyдelmerинyидийг муу бишeер jабуулза байнад.

Geбeж, eнe xyдelmerийг ton xangaltayигөөр jабуулза байһан, eнeндe шuxala anxарaлаa табiaагый, kolkoozuуд үсөөн бишe бил. Doodo-Ziremei сeлсөвeдeи, „Kraasna znaami“, B-Kлйгeевскииn сeлсөвeдeи, „Kraasna bojee“ ба „Pyыт Leenina“, Tarbagatai сeлсөвeдeи, „Velike stroika“ ба „Kraasna Zariaa“

kolkoozuуд болбол malaigaa ybelzelgede болоогийг муу beledxeltei. Eнe зилдe byxидeэ 30 шeнe obьeктнyидийг аймаг соогоо барйза aад, мүнөө opoidoo 23-нь барйхан ба yнгereгe зилдe дүүргeдeггый 41 obьeктнyидeи 10-нь барйгдaзa байна.

Gыrenei uдxaсанaтай eнe шuxала хeрeгeи болоогийгөөр илгeзe тaһaлдaлдa opohonoinь гол шaлтaгaан болбол аймгийг согоомой ба аймагай газарта-наалангай таһагай тус xyдelme-рилийг konkreetнeер, opepaтив-наар xyтelberлeггый, eнe хe-регe шuxала anxарaлаa табiaа-гый deereһee болно. Gадна, аймагай газарта-наалангай таһагай тeexнeи-barилгaа нyxer Лyyркин гeгeжe kolkoozuудaй барилгын бригаданууд deere ton үсөөн үзэгдeдeг ба jаба-xadaaз заабарй, тuһaлaмзa oгoн yзыйдeггый.

Iime бaйдaллийг hain мeдeсe бaйгаад, аймагай xyтelberлeкiй opгaнizaaцaнyудaй konkreete, erид хөхөмөжeмeejабуулганууд абадаг-гын шaлтaтaй.

Ушар иимeһee, аймагай xyтelberлeкiй opгaнizaaцaнyуд xadaa eнe poзooрoнo бaйдaлһaа виивод хeзe, sociallis xyдeө азaxин урда paapтa ба пpa-вильтeствaар табигдaһан шuxала зорилгонуудийг дүүргeхe, malnuудaй ybelzelgede зишeтe hain beledxelийг хангана ула-гатай.

P. Şevçeenk

ТРААКТОРНУУДИЙН РЕМООНТОЛГОДО, ЗИШЕЕТЭ ХАНААР БЕЛЕДХЕХЭ

1938-39 онуудай ремоонтно kampaanийн yроогууд болбол maшннa-тpaактopнa cтaнaцaнyуд, masterskoinууд ба мүн Narkomzeem xadaa азaxиин пoлитичeскe uдxaсанaтай eнe шuxala kampaanийг yнгereгeдe erxim hain beledxelийг ханга-гый байһилгын хангуулаа һен. 1938 онд дүрбедегер кваар-тал соо траакторнуудийг ремоонтлогдигн план ороидоо 32 процент дүүргедехен байна. Zarim maшннa-тpaактopнa cтaнaцaнyуд xadaa ремоонтлогдоо зyxбeн, 1939 онд eнxинһee захалхан байха юм. Eдeнeй тоодо Cesaанин, Vсeтeиe, Ce-лeндyиmин, Noovo-Bpiaanskiн, Tynxenei, Sajantiн, Bepгaзa-нaл ба Xezengийн MTS-yud opoлoнo.

Eдe MTS-yudтe ремоонтлн xyдelmerинyидeи гол тилeбнe 1939 онд neгeдeгeр кваар-тaлдa, илaнгaяa фeвpaль, мaapт һарануудта opуулгaдaһан бaйнa. Iime богонixon болзор соо, тeдeнeр xadaa ремоонтлогдоо ба тaрилгын xyдelmeидe тpaактopнyудийг beledxelгий yндeр-шaнaртaйгаар эмхидхeсe шaдaа-гый.

Eнe шaлтaгaнһaа, тaрилгын тыруушын yдeрнyудтe MTS-yudтe тpaактopнyудaй ton oлон пpoцeeннe xyдelmerигий млин бaйгaa. Зигeлxede, тaрилгын тыруушын 4 yдeтe Sаgаaн-Uһaнaй MTS-иn тpaактopнa paаркин

xaxadһaа jixenxi xubинь xyдelmeрилeггый һeн.

Mүнөө, MTS-yud, MTM-nуud, Sелxocнaаб, Автoтpaактopcбиit ба Narkomzeem xadaa 1939-40 онуудай ремоонтно kampaanida xerзeгe бeлeн бe?

Zarim xedil MTS-yudтe oбopуoдaнaдaн хeрeглeгдeхe зыйлнyд асарaгдaзa (Xiaагтин ба Kabaanskiн MTS-yudтe), maшннa-тpaактopнa masterskoinуудaнь барйгдaа. Respyyblike coгooгo нилeд toмoxон Tarbagatai MTM-гeл барилгын xyдelmeид дүүргeдeхeр болоод байна. Zarim MTS-yud болбол masterskoinуудтаа байрануудийг beledxee. Tookapнyуд ба слeacapнyудийг beledxelгийн кyвpснyудийг эмхидхeе.

Geбeж, oлонxi MTS-yud, мын тeрeсeлeн хангaзa opгaнizaaцaнyуд ба тeрeсeлeн Narkomzeemш, тpaактopнa paаркин ремоонтлогдоо хысeд бeлeн гежe болxогый.

Oлон MTS-yud болбол ремоонтдо beledxel тyсаагaa сeрjooзно дyтyунуудтай. Ziшeелxede, Xытeнeи MTS xadaa ремooтe хысe гpaаaлгaa бaрилгийг дүүргeхин тyлөө jyyшл хeгeгый. Topийн MTS-иn xyтelberлeгсeдeн тpaактopнyудaй ремоонтдо beledxelгийг opoidoo 20-30 пpoц. болгoзo байна. Mын, Zakaaminaiшй MTS- eнeнһee деeрe бишe бaйдaлтaй.

Gадна, Cisaанин, Xezengийн ба Ivolгийн MTS-yudтe master-skoinуудaй батрийг beledxelгийн xyдelmeи ton jixeep xozomooxo асуудaллийг opoidoo хeрeглeдeггый бaйгaa һeн. Eнeнeи pезылтaадтa MTS-yud болбол тpaактopнyудтa табизa болomoo, нилeд oлон дeтaль-нyудийг xajазapxиһан байна. Xeрeбeдeнeийг hainaар xada-гaлaад бaйгaaһaа, ремоонтно kampaanийн exилxeeһee урдaтee 50-70 миaнaн тыxerгeл зapaас хeрeгсeлнyидийг һeргeeн бoд-xooсo болxo бaйгaa. Zыгөөр oлонxi MTS-yud xadaa xyушaр-һан дeтaльнyудийг хeрeглeзe, ремоонтлогдигн yнйийг бaгaдaxиn тyлa бeтeһeн jyyeнлннe ton бaгa байна.

Ремоонтин kampaanийг болзор soonь yндeр шaнaртaйгаар дүүргeлe xadaa Sелxocнaаб, Автoтpaактopcбиit гeжe зeргийн opгaнizaaцaнyудһaа дyлдидaxa байна. Jyyб гeжeдe, eдe opгaнizaaцaнyудaй xyтelberлeгсeд xadaa зapaас хeрeгсeлнyидийг, зeр-зeбсeгyидийг, мaтepиaлнyудийг ба бyсaд шuxала зыйлнyудийг сaг дaрлaдaн асарxa зopил-гoтoй гeжe. Mүнөө, cклядyудтa бa xapигидaа jаbаһан to-вaрнyудтa ypидшaл xegдeһeн шaлгaлгa jyy xapуулааb гe-бeл, deere зaагдaһан opгaнizaaцaнyуд болбол ремоонтно kampaanийн beledxelдe jаaзa-гийг муу beledxelтeи байна. Илaнгaяa Sелxocнaаб (нa-чaлaннaгaн нyx. Iвaнoov, болбол ton мyугaар xyдelmeиpлeнe. Eндe, асарaгдaд бaһaн зa-

дaдaг, eлeһeн дeтaльнyуд хeрeглeдeдeггый бaйгaa. Narkomzeem, мын MTS-yudшй eлeһeн дeтaльнyудийг һeргeeн бoд-xooxo асуудaллийг opoidoo хeрeглeдeггый бaйгaa һeн. Eнeнeи pезылтaадтa MTS-yud болбол тpaактopнyудтa табизa болomoo, нилeд oлон дeтaль-нyудийг xajазapxиһан байна. Xeрeбeдeнeийг hainaар xada-гaлaад бaйгaaһaа, ремоонтно kampaanийн exилxeeһee урдaтee 50-70 миaнaн тыxerгeл зapaас хeрeгсeлнyидийг һeргeeн бoд-xooсo болxo бaйгaa. Zыгөөр oлонxi MTS-yud xadaa xyушaр-һан дeтaльнyудийг хeрeглeзe, ремоонтлогдигн yнйийг бaгaдaxиn тyлa бeтeһeн jyyeнлннe ton бaгa байна.

Ремоонтин kampaanийг болзор soonь yндeр шaнaртaйгаар дүүргeлe xadaa Sелxocнaаб, Автoтpaактopcбиit гeжe зeргийн opгaнizaaцaнyудһaа дyлдидaxa байна. Jyyб гeжeдe, eдe opгaнizaaцaнyудaй xyтelberлeгсeд xadaa зapaас хeрeгсeлнyидийг, зeр-зeбсeгyидийг, мaтepиaлнyудийг ба бyсaд шuxала зыйлнyудийг сaг дaрлaдaн асарxa зopил-гoтoй гeжe. Mүнөө, cклядyудтa бa xapигидaа jаbаһан to-вaрнyудтa ypидшaл xegдeһeн шaлгaлгa jyy xapуулааb гe-бeл, deere зaагдaһан opгaнizaaцaнyуд болбол ремоонтно kampaanийн beledxelдe jаaзa-гийг муу beledxelтeи байна. Илaнгaяa Sелxocнaаб (нa-чaлaннaгaн нyx. Iвaнoov, болбол ton мyугaар xyдelmeиpлeнe. Eндe, асарaгдaд бaһaн зa-

пaас хeрeгсeлнyид бa мaтepиaлнyуд opoidoo xapaгдaнa-гый, нyxelдeг бa зyһeдeг зeр-зeбсeгyид дyтaмaг мын yнгeтe мeтaллнyуд yгeл бaйнa. Respyybлeийн Narkomzeemтeиn плaннaа тaһaг xadaa тpaактopнyудaй ремоонтин намар-yeбeи xyдelmeиpлн плaннйг aвгyст-иn 20 xыртeр табизa, SSSR-eи Narkomzeemтeи батaлгaдa eлгe-гe жoһoтoй бaһaн aад, yнeндe-гө мынөө xыртeр бeлeжyлe-гый бaйнa.

Tpaактopнyуд xadaa xyдөө азaxиин xyдelmeиpлнyдһee cы-лeгeдeмeсeрee зaабoл peмooнтлoгдoxo ушaртaй. Рeмooнт-до beledxel бa эмхидxelийг hainaар табизa шaдaагый һaа, xyдelmeиpлн xойшo тaтaгдaxa бa шaнap мyнтaй бaйxa гeжe xeн-дeшй elite.

Ремоонтийг yндeр шaнaртaй-гаар бa болзор soonь дүүргe-гe аргaбaйдaл—MTS byxende бил. Ушарань ремоонтин xyдe-мeиr деeрe, гaнсaxaн лe азaлaй эмхидxelгийг зyбөөр бa зyрa-мaл jоһooр тaбixaн шuxала.

Gадна, 1939-40 онуудай peмooнтно kampaanida, ремоонт-до opуулгaдaһан тpaактopтa урдaн jаbазa бaһaн гy, aлl тeрe тpaактopтa xozomoo jаbaxa тpaктopиcтнyуд xadaa тpaактo-райгa ремooнтдо өөрөө хaбaа-дaлсaxa жoһoтoй.

Ремоонтин шaнaрийг шaлгaлгa болбол yндeр deede хөмeдeдe тaбигдaxa ушaртaй. Рeмooнтлoг-ийг hainaар yнгereһeн, дyршeитeи

mexaангийг eнe xyдelmeиpлeкi мo тpooлoй-бpaкoвшгилaй epxetгeep тaбixa жoһoтoй. Neгeдeтaльн xadaa гoлoдoһон болxo жoһoгий, мын бpaкoвшгилaй тaмгaгыйгөөр тpaактopтa тaбигдaзa болxогый. Xeрeбe бидe нaxилн тyлөө тeмeсeлийг шaнгaр jабуулxa. MTS-иn byxил xyдe-мeиr дeдe xadaa yнгeтe мeтaлл-нyудийг yлyу гaрaгaлxa гyтaнaлaл тeрeндe һaлaнaар хaндaгa jаbаdалaа зaабoл yсaдxaxa жoһoтoй. Byxил MTS-yudтe пoл-шпигн шyдxaxa бa тeрeнeи-өeлeхe (xapулдaxa) jаbадaнeгe гaзap бa нeгe xуeнeи xegдeжe жoһoтoй.

Yлeдбeриин byxил пpoцee-сийг hainaар эмхидхeсe тyсaдyудaй тaмгaтaй hain бaйдaл эмхидхeдe бaйнa, тидoтo хөмeжeжaбуулгануудaй aбaагый һaа (xамтин бaйһaн гaстoлoov, yлaн бyлaн бa бyсaд тeрeсeлeн пaртинa - мaасcо xyдelmeиpлийг hainaар тaбигдaгa һaа, aлйbyxил xyдelmeиpлн xойшo тaтaгдaxa бaһaннe хeндeи элeи.

Gадна, ремоонтно kampaanийг сaг болзор soonь бa шaнaртaйгаар дүүргeлгийг хөмeдeдe болшeвииг xyтelmeиpлeр хaн-гa хeрeгтeи.

Инжeнeр P. Bесceнeи

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.